

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.211/2023/7.

A felperes:

felperes1

1051 Budapest, József Attila u. 2-4.

A felperes képviselője:

Gárdos Mosonyi Tomori Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy András ügyvéd)
cím1

Az alperes:

alperes1

cím2

Az alperes képviselője:

Dr. Keszericze Gábor ügyvéd
cím3

A per tárgya: támogatás visszafizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 7.G.41.441/2022/30-I.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az alperest eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.735.000 (hárommillió-hétszázharmincötezer) + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az eljárás során le nem rótt 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint kereseti és 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A felperes keresetében 527.100.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest költségvetési támogatás visszafizetése címén az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 53/A. §-a és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 96. §-a és 98. §-a alapján.

II.

[2] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 527.100.000 forintot, valamint 131.775.000 forint után 2016. február 18. napjától, 131.775.000 forint után 2016. május 6. napjától, 90.300.000 forint után 2016. július 11. napjától, 41.475.000 forint után 2016. július 13. napjától, 131.775.000 forint után 2016. október 4. napjától a kifizetés napjáig járó, az érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű kamatot, továbbá ezen felül 2021. december 27-től a kifizetés napjáig a teljes tőkeösszeg után a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot és 9.488.170 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napig fizessen meg a NAV eljárási illeték bevételi számlájára 1.500.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

III.1.

[4] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a felperes jogelődje, az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2016. február 10-én 395/2016/NEFO számon támogatói okiratot állított ki az alperes, mint kedvezményezett részére. E támogatás célja az alperes működésének, közfeladat ellátásának és a nemzetiségi

médiának a finanszírozása volt. Az alperes összesen 361.200.000 forint támogatásban részesült (Támogatás I.), amely négy egyenlő részletben került folyósításra. Ugyanezen a napon az EMMI 3989/2016/NEFO számon is támogatói okiratot állított ki az alperes, mint kedvezményezett részére, amelynek célja az alperes által fenntartott intézmények működésének, közfeladataik ellátásának és a közfeladat ellátás fejlesztésének finanszírozása volt. Az alperes összesen 165.900.000 forint támogatásban részesült (Támogatás II.) négy egyenlő részletben.

[5] Mindkét támogatói okirat 4.3. pontja szerint a támogatott tevékenység időtartamának kezdő napja 2017. január 1., utolsó napja 2017. május 31. volt.

[6] Az 5.2. pont rögzítette, hogy a kedvezményezett a támogatott tevékenység megvalósítása során a költségvetési támogatás terhére a százezer forint értékhatárt meghaladó értékű, áru beszerzésére vagy szolgáltatás megrendelésére irányuló szerződést kizárólag írásban köthet. Az írásbeli alak megsértésével kötött szerződés teljesítése érdekében történt kifizetés összege a támogatott tevékenység költségei között nem vehető figyelembe. Az 5.3. pont alapján a kedvezményezett köteles a támogatási összeget elkülönítetten kezelni és a támogatási összeg felhasználására nézve elkülönített számviteli nyilvántartást vezetni, illetőleg a támogatással kapcsolatos valamennyi dokumentumot (különösen a felhasználást dokumentáló számlákat, bizonylatokat, szerződéseket, egyéb okiratokat) a támogató vagy egyéb ellenőrzésre jogosult szervek által ellenőrizhető módon kezelni és nyilvántartani, valamint a támogató általi jóváhagyásától számított legalább 10 évig megőrizni. Az 5.4. pont szerint a kedvezményezett a támogatás felhasználásáról legkésőbb 2017. június 15-ig köteles szakmai beszámolót és pénzügyi elszámolást készíteni és átadni az EMMI részére.

[7] Az 5.5. pont értelmében a beszámolónak és az elszámolásnak a következőket kell tartalmaznia:

a) szakmai beszámoló: szakmai értékelés a támogatás céljának megvalósulásáról (amennyiben a beszámoló 10 oldalnál hosszabb, a kedvezményezett köteles egyoldalas összefoglalót készíteni);

b) pénzügyi elszámolás

ba.) a pénzügyi elszámolás kötelező tartalmi elemei: a felmerült költségeknek a felhasználás jogcíme szerinti - a támogatás céljának megvalósulásához köthető - tételes felsorolása, a támogatott tevékenység időtartamához igazodó, a kedvezményezett és végső kedvezményezettek nevére szóló számlák, a beruházás aktiválását igazoló számviteli okmányok, egyéb számviteli és adóhatósági felhasználásra alkalmas helyettesítő okiratok, bizonylatok adataival megegyezően kitöltött, a jelen okirat II. számú mellékletét képező számlaösszesítő, a kedvezményezett és a végső kedvezményezettek nevére szóló százezer forint értékhatárt meghaladó számlák, okiratok és szerződések másolatai. A kedvezményezett a felhasználást dokumentáló eredeti számlákra, bizonylatokra, egyéb okiratokra köteles ráírni: „Emberi Erőforrások Minisztériuma felé...Ft összegben az [adott] iktatószámú támogatói okirat keretében elszámolva.”.

[8] Az 5.6. pont szerint a kedvezményezett a beszámolót és az elszámolást úgy köteles elkészíteni, hogy az alkalmas legyen a támogatás felhasználásának részletes ellenőrzésére. A támogató a beszámolót és az elszámolást a beérkezést követő 60 napon belül megvizsgálja és dönt annak elfogadásáról, illetve elutasításáról. A támogató döntéséről és az esetleg jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésének kötelezettségéről 5 napon belül írásban értesíti a kedvezményezettet. Ha a kedvezményezett a beszámolásra, elszámolásra vonatkozó kötelezettségét határidőre nem teljesíti, vagy a határidőben benyújtott beszámoló, elszámolást tartalma nem megfelelő, úgy a támogató határidő megjelölésével írásban felszólítja a kedvezményezettet, a beszámoló benyújtására, a hiány pótlására, vagy a beszámoló, elszámolás egyéb módon történő korrekciójára. A beszámoló, elszámolás elfogadására a jelen pontban rögzített határidő ez esetben egy alkalommal, legfeljebb 20 nappal meghosszabbítható. A felek rögzítik, hogy a pótlás, korrekció elmulasztása lehetetlenné teszi annak megállapítását, hogy a támogatást a kedvezményezett rendeltetésszerűen használta-e fel.

[9] A 6.1.b) pont értelmében a támogató az okirat visszvonására jogosult az Ávr. 96. § a)-i) szerinti esetekben. A 6.3. pont alapján, ha a támogató az okiratot visszavonja, a kedvezményezett az addig részére folyósított támogatás összegét az Ávr. 98. §-ában meghatározott ügyleti, késedelem esetén késedelmi kamattal növelt mértékben köteles a támogató által meghatározott számlára 30 napon belül visszafizetni. A 6.8. pont szerint, amennyiben a kedvezményezett a visszafizetési kötelezettsége teljesítésével késedelembe esik, köteles a késedelem idejére az Ávr. 98. §-ban meghatározott késedelmi kamatot fizetni.

[10] Az alperes 2017. június 27-én megküldte az EMMI-nek a 2016. évi támogatási szerződéséhez kapcsolódó elszámolást, 2017. augusztus 14-én pedig a 2016. évi költségvetési beszámolót.

[11] 2017. szeptember 5-én az EMMI referense e-mailben arról tájékoztatta az alperest, hogy a támogatási okiratok 5.2. és 5.5. pontja ellenére a beszámoló nem tartalmazott megfelelő tartalmú szakmai beszámolót, mert abból nem tűnik ki, hogy a támogatás célja hogyan valósult meg. Hiányzott a megfelelő pénzügyi elszámolás, mert hiányzott a felmerült költségek felhasználás jogcíme szerinti tételes felsorolása és a számlák, számviteli okmányok, szerződések nem kerültek mellékelésre. Nem került feltüntetésre a kiadást jóváhagyó önkormányzati határozat száma és a támogatói okiratok 8.7. pontja szerint nem volt adat a támogató nevének feltüntetéséről a támogatásból megvalósuló rendezvények és kiadványok esetében. Felhívta az alperest, hogy 8 napon belül támogatásonként külön és ellenőrizhető módon adja be a beszámolót.

[12] Az alperes többször kérte a határidő meghosszabbítását, így az EMMI 2017. szeptember 26-ig biztosított póthatáridőt a részére. A fenti napon az alperes további iratokat küldött meg és tájékoztatást adott arról, hogy valamennyi irat nem áll rendelkezésére, mert azokat a BRFK 2017. június 27-én lefoglalta. 2017. október 5-én a Nemzeti Adó- és Vámhivatal is további iratokat foglalt le az alperestől.

[13] Az alperes 2017. október 10-én további elszámoló táblázatokat küldött az EMMI-nek, azonban azok továbbra sem feleltek meg a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak, így az EMMI referense 2019. január 24-én e-mailben újabb hiánypótlási felhívást küldött az alperesnek. E szerint az alperesnek támogatásonként külön-külön kellett feltüntetnie a támogatás felhasználása során keletkezett számlák összesítését kiadás típusonként, a megfelelő iratok csatolásával. A szakmai beszámolóból továbbra is hiányzott a kiadást jóváhagyó önkormányzati határozat száma és a támogatói okiratok 8.7. pontja szerint nem volt adat a támogató nevének feltüntetéséről a támogatásból megvalósuló rendezvények és kiadványok esetében. A felhívásban határidő nem került megjelölésre.

[14] 2019. január 28-án az alperes hivatalvezetője e-mailben kérte, hogy március 31-ig nyújthassák be a kért iratokat, majd 2019. április 1-én további határidő hosszabbítást kért április 30-ig. Ezt követően 2019. április 30-án kelt levelével további iratokat küldött az EMMI-nek. Ez szöveges beszámolót és az alperes és a hozzátartozó intézmények 2016. évi gazdálkodását összegző táblázatokat tartalmazott, a perbeli támogatásokat nem nevesítette.

[15] A perrel érintett szakterületen a felperes vált az EMMI jogutódjává 2019. május 1-i hatállyal a 94/2018. (V.22.) Korm. rendelet alapján. A jogutódlást követően a felperes megállapította, hogy az elszámolás számos hibában szenved, majd a 2020. április 15-én kelt levelében a hiányok pótlására hívta fel az aleprest 15 munkanapos határidővel. Az alperes a 2020. július 14-én kelt válaszában jelezte, hogy azért nem tud eleget tenni a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak, mert a szükséges iratokat a nyomozóhatóságok lefoglalták.

[16] A felperes a 2020 októberében és december 4-én kelt leveleiben ismét felszólította az alperest a hiányok pótlására, az alperes pedig 2021. január 17-én ismét az iratok nyomozó hatóság általi lefoglalására hivatkozott. A felperes a 2021. november 5-én kelt leveleivel visszavonta a támogatói iratokat. Az alperes 2021. december 30-án és 2022. július 27-én kérte a NAV Bűnügyi Főigazgatósága Központi Nyomozó Főosztályt a lefoglalt iratok kiadására. A 2022. augusztus 2-án kelt tájékoztatás szerint az alperes részére 2022. augusztus 3-án készültek másolatok a lefoglalt iratokról.

III.2.

[17] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indoklásában megállapította, hogy a felek között az Áht. 48. § b) pontja és 48/A. § (1) bekezdése értelmében polgári jogi jogviszony jött létre, amely alapján a felperes jogelődje támogatás nyújtására, az alperes pedig a jogszabályokban és támogatói okiratokban meghatározott elszámolásra volt köteles.

[18] Rögzítette előjáróban, hogy a perben a felperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy a meglévő, alperes által megküldött iratok az általa állított okból hibás tartalmúak. Az alperest terhelte egyebekben annak bizonyítása, hogy megküldte azokat az iratokat a

támogatónak, amelyeket hiányolt; érdekében állt továbbá annak bizonyítása, hogy a lefoglalást követően megkísérelte az iratok beszerzését a nyomozó hatóságoktól.

[19] A bizonyítékok értékelése körében a 20. sorszámu jegyzőkönyvben foglaltakra utalva kifejtette, hogy az alperes nem bizonyította a perben, hogy a 23. sorszám alatt csatolt táblázatok megküldésre kerültek a 2019. április 30-i e-mail mellékleteként, miután a fájlok keletkezésének időpontja és eredeti tartalma nem állt rendelkezésre, ahogy a csatolt táblázatok nyomtatott és aláírt változata sem. Megjegyezte, hogy ezen fájlok tartalmilag sem voltak alkalmasak az elszámolási kötelezettség teljesítésére, mert azokban továbbra sem egy-egy számlaösszesítő szerepelt, a táblázatokban feltüntetett összegek pedig nem voltak összeegyeztethetők a támogatások összegeivel, a táblázatok a támogatott tevékenység időszakán kívül eső tételeket is tartalmaztak, ahogyan olyan el nem számolható tételeket is, mint a korábbi EMMI támogatás visszafizetése.

[20] A perben bizonyítottan megküldött iratokat értékelve utalt a támogatói okiratok 5.5. pontjában foglaltakra és rögzítette, hogy támogatásonként egy számlaösszesítőt kellett volna készíteni és az iratokból tételesen ellenőrizhetőnek kellett lennie az elszámolt költségeknek a felhasználás jogcíme szerint. Ez vonatkozott az alperesi intézmények által felhasznált támogatásokra is, mivel a támogatói okiratok szerint valamennyi támogatásnak az alperes volt a kedvezményezettje.

[21] A 2017. június 27-i beszámoló mellékletei egyáltalán nem a perbeli támogatások felhasználásáról szóltak, mindössze az alperes és intézményei éves kiadásait tartalmazták. Megállapította továbbá, hogy a 2017. szeptember 26-i és 2017. október 10-i iratok sem voltak megfelelőek, mert a Támogatás II. 2017. szeptember 26-i számlaösszesítője alig néhány adatot és több olvashatatlan sort tartalmazott, a számla típusánál "készpénz" és "átutalás" kategóriák szerepeltek, az összesítés sorban pedig az, hogy „Túl sok!!!”, a 2010. októberi számlaösszesítőben pedig továbbra is téves, nem megfelelő adatok voltak, a számla típusa oszlopban 2015-ben kiállított számlák is szerepeltek, az „összesen” oszlopban továbbra is a „Túl sok !!!” bejegyzés került rögzítésre.

[22] Kifejtette, hogy a felperesi jogelőd és a felperes hiánypótlási felhívásai megalapozottak voltak, a támogatói okiratok 5.6. pontja nem korlátozta a felperesi jogelőd és a felperes jogát, hogy többször is felhívja az alperest. Ezen rendelkezés azt is rögzítette, hogy a korrekció elmulasztása lehetetlenné teszi annak megállapítását, hogy a támogatást a kedvezményezett rendeltetésszerűen használta-e fel.

[23] Megállapította, hogy az alperes a 2019. április 30-i elektronikus levelével sem pótolta a beszámoló hiányait, az ott csatolt táblázatok ugyancsak nem a perbeli támogatások felhasználását támasztották alá. Osztotta a felperesi álláspontot abban a körben, hogy a pontosan meg nem határozott iratok lefoglalása az eredeti elszámolási határidő után történt, így nem akadályozhatta az alperest az elszámolásban. Megjegyezte ugyanakkor, hogy az

alperes a rendelkezésre álló iratok szerint első alkalommal 2021. év végén kérte az iratmásolatok kiadását a hatóságoktól, vagyis a támogatói iratok visszavonása után.

[24] Erre tekintettel megállapította, hogy az alperes elszámolása olyan súlyos hibákban és hiányosságokkal szenvedett, amelyek lehetetlenné tették a támogatások felhasználásának ellenőrzését, így a felperes a támogatói okiratok 6.1.b. alpontja és az Ávr. 96. § e) és g) pontja alapján jogszerűen vonta vissza a támogatói iratokat. Ennek okán jogosult volt követelni a támogatói okiratok 6.3. pontja szerint a megfizetett összegek visszatérítését ügyleti és késedelmi kamatfizetési kötelezettség mellett. Erre figyelemmel a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta az alperest, a perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

IV.

[25] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítása iránt.

[26] Fenntartotta, hogy eleget tett a hiánypótlási felhívásokban foglaltaknak, beszámolási kötelezettségét teljesítette. Kiemelte, hogy a 2017. szeptember 5. napján érkezett felhívásban foglaltakat két részletben teljesítette, ezt követően a felperesi jogelőd 2019. január 24. napján közölt újabb felhívást, 14 hónappal a hiánypótlást követően. A 2017. szeptember 26-án azonban már tényként közölte, hogy a BRFK az iratanyag jelentős részét lefoglalta, így arról a felperes is tudomással bírt.

[27] Utalt arra, hogy a felperes a beszámolót és az elszámolást a támogatói okiratok 5.6. pontjában foglaltakkal ellentétben 60 napon belül nem vizsgálta meg, valamint a beszámoló és az elszámolás elutasításáról nem értesítette, jogszabálysértő magatartást tanúsított. Az Ávr. 94. § (2) bekezdése értelmében pedig csupán egy alkalommal lett volna lehetőség hiánypótlásra. Ehhez képest a felperesi jogszabálysértő magatartás megállapítására nem került sor a perben.

[28] Kitért arra is, hogy a 2017. szeptember 5. napján megküldött hiánypótlási felhívás tartalma 2019. január 24. napjára jelentősen bővült annak ellenére, hogy korábban írásban tájékoztatta a felperesi jogelődöt a lefoglalás tényéről. Lényegében a felperes folyamatosan bővítette a felhívás tartalmát, miközben nyilvánvalóan képtelen volt a jogszabályi határidőket tartva megvizsgálni a beszámolókat, ezzel sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

[29] Sérelmezte a bizonyítékok értékelését a 2019. április 30. napján megküldött hiánypótlásban foglaltakkal összefüggésben. Álláspontja szerint a felperes nem tudta feloldani azt az ellentmondást, hogy az e-mailben meghatározott csatolmányok formátuma

miképpen vethető össze a felperes által az e-mail csatolmányaként állított iratok formátumával. Ebből következik, hogy a felperes nyilvánvalóan nem a hivatkozott elektronikus levélhez kapcsolódó mellékleteket nyújtotta be a perben, azonban az elsőfokú bíróság ennek nem tulajdonított jelentőséget, sőt, az általa az elektronikus levél mellékleteként csatolt dokumentumokat ki is rekesztette a bizonyítékok köréből, melynek nem adta hiánytalan indokát.

[30] Arról sem adott számot ítéletében, hogy a csatolt táblázatokban feltüntetett összegek mennyiben és milyen módon nem egyeztethetők össze a támogatások összegeivel, a táblázatok a támogatott tevékenység időszakán kívül eső módon mely tételeket tartalmaz. Nem elégséges ugyanis általánosságban, példálózó jelleggel indokolni, hanem pontosan, tétel, jogcím és összeg szerint szükséges kimutatni azt, hogy a támogatás visszafizetésére miért köteles. Nyilvánvalóan vannak olyan tételek, amelyek szabályszerűen kimutatásra kerültek és azok felmerülését igazolta: munkabérek, képviselői tiszteletdíjak, útiköltség térítések.

[31] Az EMMI támogatás visszafizetésével kapcsolatosan előadta, hogy kifejezetten rosszhiszemű eljárás a felperes részéről, hogy a részletfizetési megállapodás alapján megfizetett összeget szabálytalannak, visszafizetési kötelezettség alapját képező magatartásnak tekintette.

[32] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a független könyvvizsgálói jelentésben foglaltaknak, valamint a miniszterelnöki biztos levelének. Ezzel szemben kiemelkedő jelentősége volt mindkét dokumentumnak, ugyanis azok által alátámasztott módon a gazdálkodása jogszerű és szabályszerű volt a költségvetési támogatás felhasználására kiterjedően.

[33] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem maradéktalanul, olyan hibákat és hiányosságokat állapított meg, amelyeket átfogó tételes vizsgálat hiányában nem rögzíthetett volna. Számos, tételesen igazolt felhasználás történt a perbeli esetben, amely önmagában kizárja a teljes visszafizetési kötelezettség megállapíthatóságát.

[34] Végül sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a le nem rótt eljárási illeték megfizetésére is kötelezte annak ellenére, hogy költségvetési szervként személyes illetékmentesség illeti meg.

V.

[35] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai folytán.

[36] Elsődlegesen arra utalt ellenkérelmében, hogy nincs helye a bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállás felülmérlegelésének, okszerűtlenség hiányában az elsőfokú ítélet ezen okból nem bírálható felül.

[37] Tévesnek tartotta a hiánypótlási eljárás jogsértő jellegére vonatkozó fellebbezési hivatkozásokat és előadta, hogy ez esetben sem mentesülne az alperes a beszámolási kötelezettsége és annak elmulasztása esetén az abból eredő jogkövetkezmények alól. Utalt arra, hogy a támogatások visszavonását érintő jogvesztő kikötést a támogatói okiratok nem tartalmaztak, éppen ellenkezőleg, a támogatás felhasználása a beszámoló elfogadása esetén is még 5 évig ellenőrizhető volt.

[38] Kiemelte, a fellebbezés nem vitatta az ítélet tényállását a lefoglalással kapcsolatosan, e tények vonatkozásában jogszabálysértést nem állított az alperes, ezért a másodfokú eljárásban nem bírálható felül az a megállapítás, hogy az alperes beszámolási kötelezettsége keretében benyújtott iratanyaga az alperes terhére eső módon volt jelentős részben hiányos. Nem vitatta továbbá az ítélet azon megállapításait sem, hogy az alperesi számlaösszesítők nem tették lehetővé az ellenőrzést, az alperesi iratanyag számos tartalmi hibában szenvedett, így a beszámolóban és az elszámolásban foglaltak nem voltak tételesen ellenőrizhetők.

[39] Helyesen állapította meg az elsőfokú ítélet, hogy nem bizonyította a 2019. április 30-i e-mail mellékleteinek megküldése, azonban ettől függetlenül a 23. sorszám alatti táblázatok az ügy érdemi elbírálása szempontjából sem bírnának jelentőséggel, ugyanis az abban foglaltak nem orvosolták a perbeli hiányosságokat. Az EMMI támogatás visszafizetésével kapcsolatos rosszhiszemű eljárással kapcsolatosan kitért arra a felperes, hogy a perbeli támogatások célhoz kötöttek voltak, nem terjedtek ki a jogosulatlanul felhasznált támogatás visszafizetésére, ezért nem volt elszámolható a korábbi támogatás összege a perbeli támogatások terhére.

[40] Az alperesnek lehetősége lett volna a lefoglalt iratok hiteles másolatának beszerzésére, ezt azonban meg sem kísérelte, csupán a perbeli támogatások visszavonását követően intézkedett. Kitért arra is, hogy a támogatói okiratok kifejezett rendelkezést tartalmaztak arra nézve, hogy a hiánypótlás vagy korrekció kedvezményezett általi elmulasztása lehetetlenné teszi annak megállapítását, hogy a kedvezményezett a támogatást rendeltetésszerűen használta fel.

[41] Vitatta az alperes által állított eljárási szabálysértést, álláspontja szerint az ítélet indoklásából és az eljárás adataiból egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntése min alapul, erre figyelemmel nincs helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

VI.

[42] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

VII.

[43] A fellebbezés nem alapos.

VIII.

[44] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányult, az ítéltábla azonban mindenekelőtt a másodlagos, hatályon kívül helyezés iránti fellebbezés indokait vizsgálta, mert azok megalapozottsága az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát is érinthette.

[45] Megalapozatlanul hivatkozott azonban az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben egyértelműen megállapítható volt, hogy döntését mire alapította: a felek között létrejött polgári jogi jogviszony jellegadó sajátosságából kiindulva, a felek közötti szerződéses rendelkezésekre és jogszabályhelyre utalással [támogatói okiratok 6.1., 6.3. pontok, Áht. 53/A. § (1)-(2) bek., Ávr. 96. § e) és g) pont, 98. §] rögzítette, hogy az alperes – a megállapított tények alapján – mely okból köteles a támogatás összegének visszafizetésére. Számot adott arról, hogy miért nem találta bizonyítottnak, hogy az alperes a 2019. április 30-ai e-mail mellékleteként további táblázatokat küldött meg, ugyanakkor e bizonyítékok vonatkozásában is állást foglalt érdemben. Az elsőfokú ítélet indokolása megfelelt a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltaknak, alkalmas volt annak felülbírálatára, hogy megalapozottan kötelezte-e az elsőfokú bíróság a támogatás teljes összegének és járulékainak visszafizetésére az alperest, az ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére ezért nem látott lehetőséget.

IX.

[46] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése is helyes, annak jogi indokolásával pedig az ítéltábla maradéktalanul egyetértett, ezért a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira; csak a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki az alábbiakat.

IX.1.

[47] A fellebbezés érdemi elbírálásakor – a 2019. április 30-ai e-mail tartalmát érintően rögzítettek kivételével – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás adataiból kellett kiindulni, ez képezte a felülbírálat alapját a Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti keretben. A

felperes anyagi jogi felülbírálaton alapuló fellebbezése ugyanis arra irányult, hogy az ítéltábla a 2019. április 30-ai e-mail vonatkozásában a tényállás módosításával a megállapított tényekből vonjon le eltérő jogi következtetést, illetve minősítse másként a megállapított tényeket, a rendelkezésre álló adatokból ugyanis az következik, hogy a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak eleget tett.

[48] Az alperes nem támadta az elsőfokú ítélet azon megállapításait, amelyek szerint a 2017. június 27-i beszámoló mellékletei mindössze az alperes és intézményei éves kiadásait tartalmazták, a 2017. szeptember 26-i iratok is hiányosak voltak (e körben az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a számlaösszesítő alig néhány adatot és több olvashatatlan sort tartalmazott, a számla típusánál "készpénz" és "átutalás" kategóriák szerepeltek, az összesítés sorban pedig az, hogy „Túl sok!!!”), az alperes maga hivatkozott arra, hogy valamennyi irat megküldésére nincs lehetősége azok lefoglalására figyelemmel, míg a 2017. októberi számlaösszesítőben továbbra is téves adatok voltak (a számla típusa oszlopban 2015-ben kiállított számlák is szerepeltek, az „összesen” oszlopban továbbra is a „Túl sok !!!” bejegyzés került rögzítésre).

[49] A jogorvoslati eljárásban vitatott e-mail tartalma vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, tájékoztatva egyúttal a feleket, hogy az alperes bizonyítási érdekkörébe tartozott annak bizonyítása, hogy az általa állított iratokat megküldte a támogatónak, továbbá annak bizonyítása, hogy a lefoglalást követően megkísérelte az iratok beszerzését a nyomozó hatóságoktól (10. és 20. sorszámú jegyzőkönyvek).

[50] A 2019 áprilisi e-mail tartalmát illetően a bizonyítékokat helyesen értékelve, okszerű, logikus következtetést vont le az elsőfokú bíróság arra nézve, hogy a perben az alperes nem bizonyította többlet iratanyag megküldését. A 23. sorszám alatt csatolt mellékletek esetében a fájlok keletkezésének időpontja nem állt rendelkezésre, csupán az alperesi állításokhoz képest későbbi dátumokkal voltak azonosíthatók fájlok az elektronikus adathordozón. A felperes megalapozottan érvelt e körben azzal is, hogy az adathordozón lévő fájlok elnevezését az F/12. sorszám alatt csatolt levélben feltüntetett mellékletek elnevezésével egybevetve megállapítható, hogy a 2019 áprilisi e-mail nem tartalmazott „Saldo EMMI 2016.zip” elnevezésű mellékletet. Az alperes által hivatkozott dokumentumok hiánypótlás keretében történő megküldését a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá.

IX.2.

[51] A fentiekre tekintettel az alperes fellebbezésben a 2019 áprilisi e-mailben foglaltakkal kapcsolatos további érveket az ítéltábla nem vizsgálta, az elsőfokú ítélet jogi indokolásából pedig mellőzte az ezzel kapcsolatos érdemi, az adatok megfelelőségével összefüggő, így az EMMI támogatás visszafizetésének elszámolhatóságára vonatkozó megállapításokat, amelyeket az elsőfokú bíróság az adathordozón lévő fájl korábbi megküldésének bizonyítatlansága mellett rögzített.

[52] Kiemeli ugyanakkor a fellebbezési érvelésre figyelemmel (amely a felperes által csatolt okiratok ellentmondásos, illetve a megküldöttekhez képest eltérő jellegére utalt), hogy a perben az elsőfokú bíróság tájékoztatásának megfelelően az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a hiánypótlás keretében a szükséges okiratokat megküldte, illetve ebből következően a felperes által hivatkozottakhoz képest más okiratokat küldött meg, mely bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. E körben az általa korábban hivatkozott akadály is elhárult, maga hivatkozott arra, hogy az adatok helyreállítása sikeresen megtörtént (22. sorszámú jkv. 2. old.), a bizonyítás sikertelenségének következményeit ezért a Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében viselni kellett.

[53] Helyesen rögzítette ennek okán az elsőfokú bíróság, hogy az alperes elszámolása a perben megállapítottak alapján (támogatói okirat 5.5. pont szerinti tartalommal készített elszámolás csatolásának hiánya, nem az éves kiadásokra, hanem a felmerült költségekre nézve készített, felhasználás jogcíme szerinti tételes felsorolás elmaradása) lehetetlenné tette a támogatás felhasználásának ellenőrzését arra tekintettel, hogy a felek ekként állapodtak meg a támogatói okiratokban a hiánypótlás, korrekció elmulasztásának esetére (5.6. pont).

[54] A támogatói okiratok visszavonására ennek megfelelően került sor az Áht. 53/A. § (1) bekezdése értelmében, így megalapozottan kötelezte az elsőfokú bíróság a támogatás teljes összegének és járulékainak megfizetésére az alperest az Ávr. 96. § g) pontja és 98. §-a alapján.

[55] A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben ezért nem kellett tovább részletezni, hogy az alperes által bizonyítottan megküldött, hiányos elszámolás egyes tételei mennyiben „nem egyeztethetők össze a támogatások összegeivel”. Alaptalanul sérelmezte ezzel összefüggésben az alperes a miniszterelnöki biztos levelében foglaltak figyelmen kívül hagyását is, a biztos ugyanis 2020 novemberében arról tájékoztatta az alperest, hogy örömmel olvasta az alperes működéséről szóló könyvvizsgálói jelentést, amely pozitív megállapításokat tett a szervezet „jelenlegi működésére, gazdálkodására vonatkozóan”, ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a korábbi időszak támogatásának elszámolása vonatkozásában ezen bizonyíték nem bírt jelentőséggel.

[56] Ebből következően, mivel a perbeli esetben lehetetlen volt annak megállapítása, hogy a támogatást a kedvezményezett rendeltetésszerűen használta-e fel, nem volt releváns az a jogi érvelés, hogy a felperes mely határidőben és hány alkalommal hívhatta fel az alperest adatközlésre, valamint a megadni kért adatok köre bővült-e, ha az alperes a támogatói okiratokból eredő kötelezettségének egyébként sem tett eleget. Megjegyzi e körben az ítéltábla, hogy az alperes által állított tisztességes eljáráshoz fűződő jog, mint alapjog (BH2017. 148.) sérelme – valamely hatósági eljárástól függetlenül – a felek polgári jogi jogviszonyában nem értelmezhető.

[57] Az alperes fellebbezésében maga sem vitatta, hogy a lefoglalt iratok másolatának kiadását csak a támogatói okiratok visszavonása után kérte, ezért az ezzel kapcsolatosan jelzett akadállynak a fentebb kifejtettekhez hasonló módon nem volt jelentősége a felperes többszöri (2017-2021 közötti) felhívásában foglaltakra is figyelemmel.

IX.

[58] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, mellőzve az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést, ugyanis az alperest költségvetési szervként (törzskönyvi azonosító: 736404) teljes személyes illetékmentesség kedvezménye illeti meg az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében.

[59] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes perköltségének megfizetésére az alperes köteles a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése értelmében, amely a képviselőt ellátó jogi képviselő ügyvédi munkadíjából állt. A munkadíj összegét az ítéltábla a felszámítottak szerint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg. A személyes illetékmentesség folytán le nem rótt illetékről a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2024. január 30.

Dr. Sándor Ottó s.k.

a tanács elnöke

Dr. Vasady Loránt

Zsolt s.k.

Dr. Balsai Csaba Zoltán s.k.

előadó

bíró

bíró